

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

7 december 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD
EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de zware vervuiling met gechloreerde solventen op de terreinen van de NV Comet te Mechelen

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 7 december 2000

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.19 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de zware vervuiling met gechloreerde solventen op de terreinen van de NV Comet te Mechelen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Malcorps tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de zware vervuiling met gechloreerde solventen op de terreinen van de NV Comet te Mechelen.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, bij vier verkennende en oriënterende bodemonderzoeken die werden uitgevoerd tussen oktober 1995 en november 2000 werden zware verontreinigingen vastgesteld op de terreinen van de NV Comet, gelegen aan de Koningin Astridlaan te Mechelen.

Bij het laatste onderzoek, uitgevoerd door A+D Milieu in opdracht van de eigenaar van de gronden, de NV Cofer uit Rumst, bleek dat het grondwater bijzonder zwaar verontreinigd is met gechloreerde solventen. De bodemsaneringsnorm voor trichloorethyleen wordt tot 12.714 keer overschreden. Daarnaast waren er aanzienlijke overschrijdingen van de veilige normen voor xyleen, arseen, chroom en minerale oliën. Aangezien de vervuiling al erg lang in de grond en in het grondwater zit, is het niet uitgesloten dat de bodem en het grondwater in de aangrenzende woonwijken ook is aangeast. Er wonen mensen tot vlakbij het bedrijf.

De NV Comet dringt er bij de OVAM op aan om de vervuiling als historisch te bestempelen. Volgens

mijn bronnen kan ze daarbij rekenen op politieke steun uit het Mechelse, met name de lokale politici die zetelen in de raad van bestuur van de NV. Uit het onderzoek blijkt echter duidelijk dat het niet gaat om een zuiver historische, maar wel om een gemengde vervuiling, aangezien het vervuilingproces nog altijd voortduurt. Men gebruikt er immers nog altijd ontvetters op basis van trichloorethyleen, en dat doet men al sinds 1953. Dit spreekt de bevindingen tegen van een eerder oriënterend bodemonderzoek van Enviras NV. Die studie laat geen enkele twijfel bestaan over de objectieve aansprakelijkheid van de NV Comet.

Tot slot vermeld ik dat ook de milieu-inspectie reeds acties ondernomen heeft bij het bedrijf en zelfs al een proces-verbaal heeft opgesteld.

Mevrouw de minister, werd al het nodige gedaan om de gevolgen van de ernstige vervuiling voor de omgeving te onderzoeken ? Ik denk daarbij aan de grond en het grondwater in de aangrenzende woonwijken. Werden veiligheidsmaatregelen getroffen ?

Hoe heeft deze onverantwoorde vervuiling van bodem en grondwater gedurende decennia kunnen voortduren ? Hoe is het mogelijk dat ze tot op heden nog altijd voortduurt, terwijl men toch al sinds 1995 weet hoe ernstig de toestand is ? Werd en wordt er inderdaad politieke druk uitgeoefend ? Wanneer en hoe werd de OVAM bij het dossier betrokken ? Welke acties heeft de OVAM al ondernomen ? Stuurde de OVAM aan op een classificering als historische vervuiling ?

Welke stappen werden gezet door de milieu-inspectie ? Hoe verloopt in dit soort gevallen van flagrante vervuiling de samenwerking tussen de OVAM en de milieu-inspectie ? Is in deze omstandigheden het voortzetten van de vervuilende activiteiten op het bedrijfsterrein wel verantwoord ?

De voorzitter : De heer Suykens heeft het woord.

De heer Lucien Suykens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik woon pal naast de site in kwestie. Het probleem sleept al jaren aan. Werknemers van het bedrijf bezweren ons – de naaste burens dus – om 's nachts toch maar geen ramen open te laten staan. 's Nachts worden de vervuilende stoffen immers geloosd. Iedereen weet dat, maar alle acties tegen het bedrijf draaien op niets uit. Het Mechelse stadsbestuur is zelfs van plan om de milieuvergunning van het bedrijf te verlengen. Hoe is het mogelijk dat zo'n bedrijf zijn activiteiten mag voortzetten in een residentiële omgeving ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, de OVAM werd pas op de hoogte gebracht van de verontreiniging op de terreinen van de NV Comet via het oriënterend bodemonderzoek. Toen werd het dossier geopend.

De vervuiling met vluchtige organische chloriden is niet eigen aan deze sector, het is een probleem in verschillende sectoren waar ontvettingsmiddelen worden aangewend, zoals de textielreiniging, de galvanisatie en de metaalbewerking. Het probleem van deze stoffen werd pas in de jaren tachtig erkend. Sedertdien hebben heel wat sectoren naar vervangingsproducten gezocht, en een aantal van hen is al overgeschakeld op die vervangers.

In het kader van een eerste periodiek onderzoek op 24 januari 2000 door de erkende deskundige Enviras ontving de OVAM een rapport van oriënterend onderzoek betreffende de NV Comet te Mechelen. Na een administratieve en milieutechnische evaluatie werd verder onderzoek, met name een beschrijvend bodemonderzoek, noodzakelijk geacht. Op 23 november 2000 ontving de OVAM van de erkende deskundige het verslag van het beschrijvend onderzoek, samen met het voorstel van een beschrijvend bodemonderzoek.

Het verslag van de eerste fase en het voorstel van de tweede fase werden door de OVAM conform verklaard op 1 en 4 december, op voorwaarde dat nog aanvullende onderzoeksverrichtingen worden uitgevoerd. Zo vroeg de OVAM een betere afperking van de verontreiniging. Ook werd de opdracht gegeven om binnenluchtmetingen te doen : binnen de zes weken moet een deskundige uitspraken doen over eventuele voorzorgsmaatregelen in verband met verontreiniging door vluchtige organische chloriden. Tot slot vraagt de OVAM dat men de historiciteit van de verontreiniging zou aantonen,

overwegende het feit dat de vervuilende producten nog altijd worden gebruikt.

De milieu-inspectie heeft verschillende inspectiebezoeken gebracht. Men rapporteert mij dat voldoende voorzorgsmaatregelen werden getroffen, zodat het bedrijf zijn activiteiten kan voortzetten zonder dat verdere grondwater- of bodemverontreiniging optreedt.

Ik heb geen weet van het uitoefenen van politieke druk in dit dossier. De verontreiniging werd door de deskundige van Enviras/Gedas in het oriënterend onderzoek bestempeld als historisch. Dat wil echter nog niet zeggen dat ze door de OVAM ook als zodanig wordt erkend. In de conformverklaring tweede fase vraagt de OVAM daarom om eenduidig aan te tonen dat het wel degelijk om een historische vervuiling gaat. In afwachting doet de OVAM hierover geen uitspraak.

Als de afdeling milieu-inspectie van Aminal een ernstige bodemverontreiniging vaststelt, wordt de OVAM daarvan systematisch op de hoogte gebracht. In dit concrete geval echter werd de verontreiniging vastgesteld bij een oriënterend bodemonderzoek voortvloeiend uit het bodemsaneringsdecreet. Het bodemonderzoek en de sanering van het terrein werden dus van bij het begin door de OVAM opgevolgd.

In september 1999 werd door de buitendienst Antwerpen van de milieu-inspectie een milieuscanning uitgevoerd op het bedrijf Comet. Dat resulteerde in een proces-verbaal op 23 september 1999. Dit pv werd op 27 november 2000 aan de OVAM overgemaakt. De belangrijkste overtredingen betroffen de opslag en het onzorgvuldig gebruik van gevaarlijke stoffen. Voorzorgsmaatregelen werden opgelegd aan het bedrijf en op 21 november 2000 stelde de milieu-inspectie vast dat die maatregelen worden nageleefd.

Op het bedrijf werkt een ontvettingsinstallatie op basis van trichloorethyleen. Uit de jaarlijkse emissiemetingen blijkt dat het bedrijf voldoet aan de Vlaremvorwaarden voor deze stof. De milieu-inspectie oordeelt echter dat het nodig is om de huidige ontvettingsactiviteit te toetsen aan de best beschikbare technieken. Daarom heeft de inspectie het bedrijf op 24 november aangemaand een grondige studie te laten uitvoeren naar de technische en economische haalbaarheid van een vervanging van de bestaande ontvettingsinstallatie door een veiliger alternatief.

Dua

Ik weet niet in welke fase het dossier van de hernieuwing van de milieuvergunning zich bevindt. Het bedrijf moet in elk geval naar alternatieven zoeken. Het is nu wachten op het resultaat van dat onderzoek. Wij kunnen ofwel de vergunningsvoorwaarden wijzigen, ofwel de vergunningsaanvraag beoordelen in functie van dat onderzoek. Voor een definitieve evaluatie van de bodemverontreiniging en voor het vaststellen van de verantwoordelijke voor sanering moeten we wachten op de tweede fase van het beschrijvend bodemonderzoek.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Het verheugt me dat de OVAM en de milieu-inspectie werk maken van het dossier. Het werd hoog tijd, aangezien de vervuiling al van in 1953 aan de gang is. Ik hoop dat de BBT-studie het gebruik van trichloorethyleen uit de hele sector zal bannen.

Ik hoop dat niet alleen het bedrijfsterrein wordt onderzocht, maar ook de bodem, de lucht en het grondwater van de aanpalende woonzone. Vervuiling kent immers geen grenzen.

De heer Lucien Suykens : In het gebouw waar ik woon, naast het bedrijfsterrein dus, bestaat al decennialang een probleem van grondwaterdruk onder de garages. Al dertig jaar worden er dagelijks ettelijke kubieke meters overtollig grondwater weggepompt naar de riolering. Kan men zich daar de gevolgen van voorstellen als het om zwaar verontreinigd water gaat ?

Minister Vera Dua : De diensten zijn formeel : het bedrijf heeft de nodige maatregelen getroffen om verdere bodem- en grondwaterverontreiniging te voorkomen.

Wat de heer Suykens hier vertelt, was me onbekend. Ik zal laten nagaan hoe de kwaliteit van het opgepompte water is.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.34 uur.*
